

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Temeljne Pravice](#) > Lithuania

Najboljše prakse držav članic v zvezi z Listino

Vsebino zagotavlja

Litva

Litva

Vladne politike, s katerimi se spodbujata uporaba Listine pri zakonodajalcu, v upravi, organih kazenskega pregona in sodstvu ter njihova ozaveščenost o njej.

Podlaga za zagotavljanje, da se združljivost osnutkov zakonodaje z Listino ocenjuje v okviru zakonodajnega postopka, je člen 9(4) zakona o načelih priprave zakonodaje (*Teisėkūros pagrindų įstatymas*), ki določa, da organi s pooblastilom vlade izdajajo sklepe o združljivosti osnutkov zakonodaje s pravom EU, sodbami Sodišča Evropske unije, mednarodnimi pogodbami, katerih podpisnica je Litva, Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice. Navedeni sklepi se predložijo tudi organu, ki sprejme zakonodajni akt. Čeprav v tej določbi ni izrecno navedena zahteva po združljivosti z Listino, pa zahteva po zagotavljanju skladnosti s pravom EU vključuje tudi zagotavljanje skladnosti z Listino. Praksa kaže, da se določba tako razlaga. Na primer, v svojih sklepih o osnutku zakona o spremembi litovskega zakona o volitvah v Evropski parlament (*Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas*) je oddelek za evropsko pravo (*Europos teisės departamentas*) navedel, da se za določbe, s katerimi se omejuje uresničevanje aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament, določene v členu 39(1) Listine (zlasti za določbo, v kateri je navedeno, da ista oseba ne sme biti dvakrat zapored izvoljena v Evropski parlament), vendar ne izpolnjujejo pogojev za tako omejevanje, kot je določeno v členu 52 Listine (omejevanje pravic mora biti predpisano z zakonom, spoštovati bistveno vsebino teh pravic in biti sorazmerno), šteje, da nasprotujejo pravu EU

(<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/325a8fb0199811e9bd28d9a28a9e9ad9?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=2d93c2bd-31b3-4e97-b94e-d931ddae3ca2>).

Orodja, ki prispevajo k boljšemu razumevanju Listine in njenega področja uporabe

Na spletnem mestu ministrstva za pravosodje (*Teisingumo ministerija*) je bil objavljen [vodnik po sodni praksi Sodišča Evropske unije \(Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos vadovas\)](#), ki prav tako zagotavlja informacije o zadevah v zvezi z uporabo Listine. Na spletnem mestu je zagotovljena tudi povezava do informacij, objavljenih na spletišču Evropske komisije o varovanju pravic, zagotovljenih s pravom EU (<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-reikalu-koordinavimas/es-teises-perkelimas-ir-igyvendinimas>, s povezavo na https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/help-defending-your-rights/individuals_sl). Prav tako bo zagotovljena povezava na [Priročnik o uporabi Listine na nacionalni ravni](#), ki ga je objavila Agencija Evropske unije za temeljne pravice, ko bo preveden v litovski jezik.

Kot del projekta z naslovom „Izboljšanje odzivanja na kazniva dejanja iz sovraštva in sovražnega govora v Litvi“, ki ga izvajajo ministrstvo za notranje zadeve (*Vidaus reikalų ministerija*), urad generalnega državnega tožilca (*Generalinė prokuratūra*) in urad inšpektorja za novinarsko etiko (*Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba*), se [policistom, tožilcem in sodnikom zagotavlja skupno usposabljanje](#), ki se financira s sredstvi programa Evropske unije za pravice, enakost in državljanstvo (obdobje 2014–2020). Kadar se objavijo pravne informacije v zvezi z bojem proti kaznivim dejanjem iz sovraštva, namenjene uradnikom in tudi žrtvam, ministrstvo za notranje zadeve zagotovi povezavo do namenskega oddelka spletnega mesta Agencije Evropske unije za temeljne pravice (<https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-saugumas-1/atsakas-i-neapykantos-nusikaltimus-ir-neapykanta-kurstan-cias-kalbas>, s povezavo na <https://fra.europa.eu/en/themes/hate-crime>).

Uporaba in razširjanje orodij v zvezi z Listino, ki so jih razvile druge države članice EU ali drugi deležniki v EU

Glej informacije, ki so na voljo zgoraj v zvezi s povezavami na spletišča institucij in agencij Evropske unije.

Sodelovanje z deležniki za spodbujanje uporabe Listine EU o temeljnih pravicah in ozaveščenosti o njej

Primeri sodelovanja med zagovorniki pravic in nacionalnimi organi, ki prispevajo k boljši ozaveščenosti o Listini in njeni uporabi

Litva je sprejela prakso prirejanja letnih [nacionalnih forumov o človekovih pravicah \(Nacionaliniai žmogaus teisių forumai\)](#). Leta 2019 so forum organizirali litovski invalidski forum (*Lietuvos negalios organizacijų forumas*), urad varuha enakih možnosti (*Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba*), urad Seimas (parlamentarnih) varuhov (*Seimo kontrolierių įstaiga*), Seimas (parlamentarni) odbor za človekove pravice (*Seimo Žmogaus teisių komitetas*), ministrstvo za zunanje zadeve (*Užsienio reikalų ministerija*), urad varuha otrokovih pravic (*Vaiko teisių kontrolieriaus įstaiga*), univerza Vytautas Magnus (*Vytauto Didžiojo universitetas*) in zveza organizacij za človekove pravice (*Žmogaus teisių organizacijų koalicija*).

Primeri sodelovanja med nacionalnimi organi in akademiki, ki prispevajo k boljši ozaveščenosti o Listini in njeni uporabi

Litovski raziskovalni svet (Lietuvos mokslo taryba) je financiral raziskovalno študijo o uporabi Listine EU kot standarda za varstvo pravic posameznikov na nadnacionalni in nacionalni ravni, ki jo je izvajala Univerza v Vilni (Vilniaus universitetas). V študiji je bil proučen obseg, v katerem se uporabljajo Listina in njene določbe, na katere se sklicujejo litovski organi – ki se na svojih področjih delovanja verjetno najpogosteje ukvarjajo s preiskovanjem pritožb v zvezi s pravicami posameznikov, ki spadajo na področje uporabe Listine –, sodišča in predhodni preiskovalni organi. V študiji sta bili postavljeni vprašanji, ali se javnost in pravna skupnost dovolj zavedata pomena Listine za varstvo temeljnih pravic in ali se Listina šteje za resnično učinkovit standard za varstvo temeljnih pravic, obravnavala pa so se tudi vprašanja v zvezi z uporabo Listine za varstvo posebnih pravic. [Rezultati študije](#) so bili javno objavljeni.

Primeri nevladnih pobud, namenjenih spodbujanju uporabe Listine in ozaveščenosti o njej v vaši državi

Na portalu „Moje pravice“ („*Mano teisės*“) nevladna organizacija [litovsko središče za človekove pravice \(Lietuvos žmogaus teisių centras\)](#) navaja povezavo do spletišča institucij in agencij Evropske unije, vključno z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice. Besedilo, objavljeno na navedenem portalu, obravnava tudi zadeve v zvezi z izvajanjem Listine.

Zadnja posodobitev: 07/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.